

Bausch), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

**(Assentiment)**

Dann ass et esou décidéiert.

Mir stëmmen dann als Nächst iw-wert de Projet de loi 5425 of.

**Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel**

De Projet de loi 5425 ass och à l'unanimité ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrigh-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber (par M. Norbert Hauptert), Jean-Paul Schaaf, Marco Schank (par M. Paul-Henri Meyers), Marc Spautz (par M. Ali Kaes), Mme Martine Stein-Mergen (par M. Marcel Oberweis), MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roland Schreiner), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich (par M. Marc Angel), Mme Lydie Err (par M. Romain Schneider), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Ben Fayot), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Roger Negri);

MM. Xavier Bettel (par M. Charles Goerens), Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par Mme Colette Flesch), Claude Meisch (par M. Carlo Wagner) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

**(Assentiment)**

Dann ass et esou décidéiert.

Ech géif d'Regie bieten awer ze kucke fir déi Maschinn erëm un d'Goen ze kréien.

**(Hilarité)**

Sou, mir kommen dann zum nächste Projet de loi, zur Diskussioun iw-wert de Projet de loi 5044 iwwert d'Matériels forestiers de reproduction. Riedezäit: Modell 1. Ageschriwwen si bis elo: den Här Oberweis, den Här Calmes, den Här Gira an den Här Mehlen. D'Wuert huet de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Romain Schneider. Här Schneider, wann ech gelift.

## 5. 5044 - Projet de loi concernant la production et la commercialisation des matériels forestiers de reproduction

**Rapport de la Commission de l'Environnement**

**M. Romain Schneider** (LSAP), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, beim Projet de loi 5044 geet et ëm d'Ëmsetze vun der europäescher Direktiv 1999/105/CE. Dës Direktiv regelt d'Kommerzialisierung vun der Fortpflanzung vun de Bëscher.

Dëse Projet de loi gouf den 29. Oktober 2002 an der Chamber déposéiert. De Conseil d'État huet an der éischter Liesung eng Rei Oppositions formelles ausgesprach, déi derzou gefouert hunn, datt eng Rei Regierungsamendementen gemaach goufen.

An deem éischten Avis complémentaire vum Statsrot goufen erneit eng Rei Formatiounen an Iwwerleeungen a Fro gestallt, sou datt eng zweet Serie vun Amendementen säitens der Regierung huet misse gemaach ginn. No dësen Ännerungen, déi gréisstendeels de Remarque vum Statsrot entsprach hunn, konnt de Projet de loi den Accord vum Statsrot kréien a gouf an der zoustänneger Ëmweltkommissioun debattéiert an unanime ofgeseent. Rapporteur vum Projet de loi war 2002 den Här Gusty Graas genannt ginn, an de 27. September dëst Joer huet d'Kommissioun mech als Rapporteur bestëmmt.

Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer kuerz op de Projet anzugeen, ouni an déi lescht technesch Detailler anzewierken.

**(Interruption)**

Dës Donnéeë fannt Dir a mengem hoffentlech detailléierte Rapport op 48 Säiten erëm. De Projet de loi 5044 transposéiert d'EU-Direktiv 1999/105/CE an nationaalt Recht. Duerfir wëll ech probéieren, méi no op déi grouss Eckwäerter vun dëser Direktiv anzugeen. Dës Direktiv huet als Objektiv d'Erhaltung an d'Promotioun vun der biologescher Villfalt vun de Bëscher, dobäi abegraff: d'genetesche Villfalt vun den Holzarten engersäits, an anersäits d'fräi Zirkulatioun vun deene sou genannten „matériels forestiers de reproduction“, also dem Bamsom an der Europäescher Communautéit.

D'Direktiv modifizéiert op eng substanzuell Aart a Weis déi al Direktiven a berücksichtegt, datt d'Sylviculture changéiert huet. Dat éischstens duerch d'progressiv Erweiderung vun der EU an zweetens duerch déi technologesch Evolutioun. D'Direktiv harmoniséiert och d'Definitiounen vum Bamsom op déi Manéier, datt se esou wäit wéi méiglech mat dem System, deen vun der OCDE applizéiert gëtt, iwwerenee stëmmen.

D'Direktiv gëtt de Memberlänner awer och d'Méiglechkeet, méi strikt Dispositiounen op nationalem Niveau anzeféieren. Dat fir ze verhënneren, datt et zu enger Verkümmung vun de Beemaarten an der Biodiversitéit kënn. Eise Projet de loi 5044 transposéiert also dës europäesch Direktiv.

Am Résumé kann ee folgend Schwéierpunkte festhalen:

1. d'Erhaltung an d'Promotioun vun der Villfalt vum Bësch, awer och d'Regeneratioun an d'Duerchforstung vun de Bëscher;

2. d'fräi Zirkulatioun vum Bamsom an der EU, hei agedeelt a véier Kapiteln:

- d'Dispositiounen iwwert d'Admissioun vun de Matériels de base;
- d'Dispositiounen iwwert d'Recolte, d'Produktioun an de Verkauf vum Som;
- d'Dispositiounen iwwert d'Identifikatioun vum Som, an natierlech
- d'Dispositiounen iwwert de Contrôle.

Dës Dispositiounen fannt Dir all an eiseem Projet de loi. Erlaabt mer se net all, wéi scho ugeschwat, opzezielen an duerfir op d'Annexé vum Projet de loi hinzewiesen.

Dir Dammen an Dir Hären, erausgepickt e puer Detailler aus eiseem Projet de loi:

Am Artikel 8 gëtt d'Forstverwaltung gehalen e Registre national ze erstellen.

Gradesou seet den Artikel 9, datt all Fournisseure mussen offiziell bei der Forstverwaltung ageschriwwen sinn. All Importatioun vu Som muss

der Forstverwaltung notifizéiert ginn.

Am Artikel 18 gëtt drop higewisen, datt all Bamsom muss duerch e Certificat maître beluecht sinn. All Som aus Drëttlänner muss mat engem Certificat maître oder engem offiziellen Zertifikat aus dem Herkunftsland beluecht sinn.

Den Artikel 26 gesäit vir, datt de Suivi vun der Récolte oder Importatioun vum Som bis zur Liwwerung un den Endverbraucher vun der Forstverwaltung respektiv der Administration des Services techniques de l'Agriculture duerchgefouert gëtt.

Den Artikel 28 leet déi Agente fest, déi habilitéiert sinn, Infractiounen festzustellen.

Dir gesitt, datt dëse Projet engersäits technescher Natur ass, awer anersäits och Urgencecharakter duerstellt, well Lëtzebuerg gouf scho am Februar condamnéiert wéinst dem Netëmsetze vun dëser Direktiv a riskéiert, datt eng Procédure d'astreinte lancéiert gëtt.

Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer zum Schluss am Numm vun eiser Fraktioun e puer Wieder un lech ze richten. Opgrond vun den Iwwerleeunge vum Statsrot, der Regierung an der Ëmweltkommissioun fannt Dir en Text vir, dee standhaft ass an eis erlaabt, d'europäesch Direktiv an nationaalt Recht ëmzesetzen. Duerfir ginn ech am Numm vu menger Partei d'Zoustëmmung zu dësem Projet an ech soen lech Merci fir Är grouss Opmierksamkeet bei dësem Projet.

**Une voix.** - Très bien!

**M. le Président.** - Merci, Här Schneider. Éischte Riedner ass den honorabelen Här Oberweis. Här Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

**Discussion générale**

**M. Marcel Oberweis** (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, erlaabt mer am Ufank dem honorabelen Här Romain Schneider Merci ze soe fir dee flotte Rapport, deen hie gemaach huet, souwuel schrëftlecher wéi och mëndlecher Aart. Hien huet a sengem Rapport, dee relativ voluminéis ass, all déi Punkten zréckbehalen, déi mir an der Kommissioun diskutéiert hunn.

Hien huet elo grad gesot, dee Gesetzesprojet gesäit zwee Elementer vir: de fräien Handel vun Geeseems an der Europäescher Unioun an dernieft awer - wat vill méi wäertvoll ass - d'Erhalen an d'Promotioun vun der Biodiversitéit vun all eise Bëscher, an dat ganz speziell an der Rumm vun der nohalteger Entwécklung. Et ass eng ganz wichteg Aufgab, well mir jo scho - wéi et elo grad gesot ginn ass - eng Kéier vun der Europäescher Kommissioun wéinst Netëmsetzung condamnéiert gi sinn. Mä et ass awer ni ze spéit eppes besser ze maachen.

An der Europäescher Unioun bedecken eis Bëscher eng grouss Surface. Dovu kann ee sech ganz schnell iwwerzeegen, wann een emol eng Kéier d'Biller vum Satellit kuckt. Do gesäit ee ganz schéin, datt an eiseem Land iwwer en Drëtel vun der Fläch mat Bësch bedeckt sinn. Net fir näischt ass Lëtzebuerg scho virun 200 Joer „Département des Forêts“ genannt ginn.

Notamment huet de Bësch awer dräi grouss Funktiounen: En huet eng ökologesche Funktioun, eng wirtschaftlech an eng biologesch; an eng derbäigesat: eng sozial. Et muss duerfir eist Uleies sinn, de Bësch ze protégéieren a seng Qualitéit eropzesetzen.

Datt sech bei der Ausaarbechtung vun dëser Direktiv vill Méi gemaach ginn ass, beweist den Artikel 2. Do gi mat ganz vill Akribie all déi méiglech Zorte vu Planzen opgefëiert, a speziell d'Seemereie fir d'Uplanze vun neie Bëscher. Si ginn a véier Gruppen ënnerscheed: 1. där identifizéierter; 2. där selektionéierter; 3. där qualifizéierter, a 4. där getestener.

Wann déi Produkter fir d'Reproduktioun dann den offizielle Label kritt hunn, da gi se enger fënnef Joer laanger Inspektioun vun der Administration des Eaux et Forêts ënnerworf a kontrolléiert. Dat gëtt gemaach fir datt eise Bësch seng vill Funktiounen nach op eng laang Dauer erfëlle kann. An duerfir mussen och da Regele getraff ginn, fir ebe Bëschplanzen a Seemereien zouzeloossen.

An där Direktiv gëtt och extra drop higewisen, datt d'Seemereien, déi genetesch modifizéiert sinn, also OGMen, nëmmen dann agesat ginn, wa se keng Gefor bedéite fir de Mënsch an och fir de Bësch selber. Op déi Manéier kënnen d'Originé vum Saatgut garantéiert ginn an an de Bësch gëtt dat bruecht fir déi nohaltege Forstwirtschaft ze garantéieren. Mat dësem Gesetzesprojet gëtt och erreecht, datt nëmme qualitativ héichwäerteg Bëschplanzen a Seemereien an den Handel kommen.

E wichteg Element awer an deem Zesammenhang ass dann och d'Zertifizéierung an d'Kennzeechnung vun de Bëschplanzen an de Seemereien. Och mussen all Liwweranten an Händler offiziell registréiert ginn. Et kënnen esou keng Grauzonen entsto: datt Leit mat Saachen op de Marché kommen, déi mer net kéinte kontrolléieren.

D'Verwaltung vun den Eaux et Forêts ass duerfir gehalen, een nationale Register unzeleeën, fir all déi Planze festzehalen, déi an den Asaz kënnen kommen. Opgrond vun dësem Register kann eng Lëscht vun deene Basismaterialer erstallt ginn, déi d'Produktioun vu Seemereien erlaben. Et gëtt hei eendeiteg gesot, datt déi Betriber d'Recht hunn, Reproduktiounsmaterialer, déi ebe vun der genannter Verwaltung eng Approbatioun kréien, ze récoltéieren, ze produzéieren an ze kommerzialiséieren. Domat ka quasi all Abus ausgeschalt ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, dëse Gesetzesprojet erméiglecht grad dem Bëschbesëtzer - a mir hunn där vill hei am Land, iwwer 13.500 - am Fall vun enger Neipflanzung oder enger Verjüngung vu sengem Bësch op garantéierte Som a Bëschplanzen zréckzegraifen. Him leien all déi néideg Informatiounen vir.

Dëst sinn domat déi wichteg Viraussetzungen fir eng ökologesche Stabilitéit, eng Betribssecherheet an eng Leeschtungsfaegkeet vun eise Bëscher, an dat am Aklang mat där gewënschter nohalteger Forstwirtschaft. Well mir jo wëssen, datt mir hautdësdays amgaange sinn, d'Zertifikatioun vun de Bëscher ze maachen, sief et elo mat PEFC oder FSC, ass dëst Gesetz eng wichteg Basis.

E leschte Punkt da vu menger Interventioun fir ee speziell Gebitt. Eis Regierung huet am Joer 2002 d'Décisioun geholl fir en nationale Réseau vun Naturbëscher opzebauen, de sou genannten „Réseau national de réserves forestières intégrales“. Dat sinn d'Bëscher, déi sech fräi iwwerlooss sinn an déi ongeféier 5% vun der Bëschfläch ausmaache sollen.

Mat dëser Kreatioun wëllt Lëtzebuerg e Réseau opbauen aus deem déi néideg Reproduktionsstoffe fir eis Bëscher gewonnen kënnen ginn. Domat wëllt eist Land awer och d'Konventioun iwwert d'Biodiversitéit, déi mer op der Rio-Konferenz ugeholl hunn, respektéieren. Et muss dofir eist gemeinsam Uleies sinn, déi biologesche Villfalt vun eiseem Patrimoine fores-

tier ze erhalen an doriwwer eraus awer och auszebauen.

Derniewent spillt de Bësch jo och eng ganz grouss Roll an der Rumm vum Protokoll vu Kyoto. De Bësch kann als eng sou genannte Senke vum CO<sub>2</sub> ugesi ginn. All gesonde Bësch bennt dofir während sengem Wuesstem honnerte vun Tonnen CO<sub>2</sub>, an déi droen eben net zur Temperaturerhéijung an zum Klimawandel bäi. De Bësch huet och eng aner Aufgab, en hëlleft nämlech Stëbsparticulen ze bannen an aus der Atmosphär erauszehalen.

Dat wichtegst Zil vun dem Gesetzesprojet ass sécherlech, de Bësch a senger gesamter genetesch Villfalt ze erhalen an ze verbesseren. Et ass eng Liewensweisheit, déi beseet, dass mir ouni e gesonde Bësch net liewe kënnen. A well der CSV esou vill un der Liewensqualitéit läit, bréngen ech heimat den Accord vun der Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

**Plusieurs voix.** - Très bien!

**M. le Président.** - Merci, Här Oberweis. Den nächste Riedner ass den honorabelen Här Calmes. Här Calmes, Dir hutt d'Wuert.

**M. Emile Calmes** (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer och dem Rapporteur, dem Här Schneider, ze félicitéiere fir säi gudde schrëftlechen a mëndleche Rapport. Souwuel dee schrëftleche wéi dee mëndleche waren esou komplett, datt deem net méi vill bäizefügen ass. Dat, wat geféelt huet, huet mäi Virriedner hei komplettéiert. Si hunn allen zwee op déi ekonomesch, ökologesche, biologesche, awer och sozial Funktioun vum Bësch higewisen; op d'Wichtigkeet, déi de Bësch bei eis hei am Land huet, awer net nëmme bei eis hei am Land, mä a ganz Europa.

Si hunn op déi grouss Diversitéit vun de Bëscher innerhalb vun der EU higewisen an op d'Nécessitéit, datt d'biologesche Vielfalt vun an och an de Bëscher an der ganzer EU soll erhalen ginn, dëst all Kéiers dann och am Respekt virun der Spezifisitéit vun deene verschiddenen Zorte Bëscher. Datt dat nëmme ka geschéie wa gemeinsam Regele festgesat ginn, dat schéngt evident ze sinn, gemeinsam Regeln, déi ganz al sinn, well de Gros vun deenen Direktiven op deene mer haut schaffen aus de Jore '66 bis '71 sinn.

Wéi gesot, eng nohaltege Bewirtschaftung vun eise Bëscher mécht ganz bestëmmt Sënn. Et war awer och dat de Sënn, mengen ech, vun der leschter Regierung fir déi Direktiv a Form vun deem Gesetz hei ëmzesetzen. An et ass selbstverständlech, datt ech am Numm vun eiser Fraktioun den Accord zu deem Gesetz hei ginn.

Merci.

**Plusieurs voix.** - Très bien.

**M. le Président.** - Merci, Här Calmes. Den nächste Riedner ass den Här Camille Gira. Här Gira, Dir hutt d'Wuert.

**M. Camille Gira** (DÉI GRÉNG).- Här President, nom exzellente Rapport vum Här Schneider an deem exzellenten Exposé vu menge Virriedner bleift mir nach just hinzuzefügen, dass déi Gréng selbstverständlech dee Projet och wäerte stëmmen.

**Une voix.** - Très bien.

**M. le Président.** - Merci, Här Gira. Den Här Mehlen ass als nächste Riedner ageschriwwen.

**Une voix.** - Ech hunn d'Vullegripp.

**M. Robert Mehlen** (ADR).- Här President, ech wëll mech mengem Virriedner uschlëssen an och dem Rapporteur Merci soen, deen hei duergeluecht huet ëm wat et geet. Ech wäert mech duerfir och



nëmmen op e puer Commentairé limitéieren.

Ech wëll just vun der Geleeënheet profitéiere fir hei fir Lëtzebuerg d'Wichtigkeet vun eise Bëscher ze ënnersträichen. Dat ass eppes wat mer zwar ëmmer erëm hei soen, mä wann een awer d'Realitéit do-bausse kuckt, da muss ee feststellen, datt mer eis Bëscher awer an engem gewëssene Mooss, oder weinstens d'Potenzial wat eis Bëscher hunn an engem gewëssene Mooss bis elo vernoléisseggt hunn. D'Bëscher hunn eng wichteg Funktioun, dat ass scho gesot ginn, et kann een eng ganz Partie Elementer opzielen: d'Filtratioun vun der Loft, d'Bildung, d'Bannung vu Sauerstoff an d'Schafung vun erneierbaren Energien.

Ech wëll dorun erënneren, datt mer laut enger Etüd, déi rezent gemaach ginn ass, 380.000 Megawatt Stonnen eleng aus dem Holz aus eise Bëscher kéinte gewinnen, mat engem Equivalent vu ronn 35 Milliounen Liter Mazout. Dat muss ee sech emol virun Aen halen.

D'Bëscher suergen och fir en équilibréierte Waasserhaushalt, deem ëmmer méi wichteg gëtt am Zuch vun dem Klimachangement, wou mer gesinn, datt d'Nidderschläi vläicht net ofhuelen, mä datt se vill méi konzentréiert de Wanter kommen a vill manner de Summer. De Bësch späichert d'Waasser a gëtt et kontinuéierlech un eis Baachen an eis Flëss of, dat ass eng wirklech net ze ënnerschtzënd Funktioun. E suergt fir Temperaturaugläich, a wa mer da géingen, wat ech hoffen an ech menge wou mer eis alleguer eens sinn, an Zukunft eis Bëscher méi konsequent notzen, da géinge last but not least och zousätzlech Aarbechtsplaze geschaf.

Dee Projet hei geet ëm - an den Intitulé seet et schonn - de Matériel de reproduction. Et ass gutt, datt eng gewësse Garantie festgehalen gëtt, datt d'genetesche Vielfalt vun eise Bëscher a vun all deenen Espéchen, déi mer kënnen an eise Bëscher verwenden, garantéiert gëtt, mä datt och eng gewësse Selektioun gemaach gëtt, dat heescht, datt mer, esou wéi dat an der traditioneller Landwirtschaft schonn ëmmer gemaach ginn ass, probéiere vun deene beschten a leeschtungsfäegste Beem ëmmer erëm Nokommen ze zillen, wat mer och schéngt eng Noutwendegkeet ze sinn an enger Welt, wou d'Klima permanent ännert, wou d'Loftzesummesetzung och net méi grad optimal ass, a wou een der da vläicht vun deene Beem, déi am resistantste sinn, nozillt.

Et kann een der Meenung sinn, datt dat Ganzt e bësse wäit an den Detail geet. Mir schwätze permanent vu Simplification administrative, dat hei ass erëm e Beispill, wann een d'Perfektioun wëllt virundreiwen, wéi wäit datt ee ka goen. Ech hoffen, datt all déi Leit, déi do-vu concernéiert sinn, ouni allze vill groussen administrativen Opwand trotzdeem domat eens ginn. Domadder wëll ech och den Accord vun eiser Fraktioun ginn.

**M. le Président.** - Merci, Här Mehlen. Domat ass d'Diskussioun fäerdeg. Den Här Minister Lucien Lux huet d'Wuert.

**M. Lucien Lux, Ministre de l'Environnement.** - Merci, Här President. Ech wëll der Chamber, dem Rapporteur an de Kolleege Merci soen och fir déi Beiträg, déi iwwert dat erausgaange si wat d'Gesetz enthält, awer d'Wichtigkeet vun de Bëscher op enger Rei vu Gebitter zréckbehalen hunn.

Ech mengen, et dierft elo, no deem Retard, dee mer scho geholl hunn an der Transpositioun, sinn, dass déi zoustänneg Verwaltung, eis Forstverwaltung, ganz schnell mat der Ëmsetzung vun dësem Gesetz ufänkt, de Regëster gebilt gëtt an dass mer och d'Méiglechkeete kréie fir d'Kontrollen, fir dass mer wirklech eng durabel Gestiou

vun eise Bëscher mat deem Instrument hei kënne maachen, dat agekleet och an de communautairé Kader, wou de Regëster jo och zu Bréssel mat ugemellt gëtt.

Ech wëllt dem Kolleege Oberweis och soen, dass ech de Souci vum Weiderkomme bei den Naturbëscher, deen Engagement, dee mer geholl hu fir op 5% ze kommen, och eescht huelen. Ech si frou, dass mer an der Tëschenzäit bei zwee Projeten, deem vu Bartreng an deem vu Beetebuerg, konnten op de Wee vum Classement vum Naturbësch goen. Ech mengen, dass dat de richtige Wee ass. Esch och, Här Braz, deen hat ech elo leider vergiess: Bartreng, Beetebuerg an Esch. Duerfir sinn ech frou, dass mer dëse Projet ganz schnell hei an der Chamber konnten traitéieren.

Merci.

**M. le Président.** - Merci, Här Minister. Mir kommen domadder zur Ofstëmmung iwwert dëse Projet. Ech denken, dass eis Elektronik an der Zwëschenzäit erëm fonctionnéiert. Loosse mer emol probéieren.

#### Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5044 ass ugehall mat 60 Jo-Stëmmen.

*Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner (par Mme Martine Stein-Mergen), Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber (par M. Laurent Mosar), Jean-Paul Schaaf, Marco Schank (par M. Marcel Oberweis), Marc Spautz (par M. Patrick Santer), Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;*

*MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Fayot), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Lydie Err (par M. John Castegnaro), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Marc Angel);*

*MM. Xavier Bettel (par M. Claude Meisch), Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Collette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;*

*MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;*

*MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.*

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

**(Assentiment)**

Dann ass et esou decidéiert.

**(Interruption)**

Här Scheuer!

**(Interruption)**

Jo, da musst Der lech an Ärer Fraktioun ëmfroen, Här Scheuer, ech kann dat net vun hei uewe gesinn, beim beschte Wëllen net.

**(Interruption)**

Ech kann lech nëmme soen, dass ech hei uewe 60 Jo-Stëmmen enregistriert hunn. Also denken ech, dass...

**(Hilarité et interruptions)**

**M. Jos Scheuer (LSAP).** - Dann huet en anere Fanger fir mech gedréckt.

**M. le Président.** - Dann ëmfrot lech emol vläicht beim Här Fayot. Hie weess wou déi Jo-Stëmm vun lech hierkënn.

Här Fayot?

**M. Ben Fayot (LSAP).** - Ech wollt eppes Technesch froen. Déi Procuratiounen si jo fir déi Deputéiert, déi net do sinn. Duerfir fannen ech et och net richtig, dass deenen hir Computeren op sinn, dat heescht, kënne fonctionnéiere wa se net do sinn. Ech mengen dat misst een nokucken, dass nëmmen déi Computeren op si vun deenen Deputéierten, déi deen Dag do sinn.

**Une voix.** - Et gëtt ëmmer méi komplizéiert.

**M. le Président.** - Ech wëll lech soen, Här Fayot, dass eis Installatioun an der Zwëschenzäit esou sophistiquéiert ass, wa mer se nach mat e puer Saache chargéieren, da fäerten ech, da geet se op eemol guer net méi.

**(Interruptions diverses et hilarité)**

**Une voix.** - Kee Vertrauen an d'Technik.

**M. le Président.** - Här Grethen!

**M. Henri Grethen (DP).** - Här President, ech wëll drop opmierksam maachen, dass dat de Moment net uweist, wie fir wie par procuration ofgestëmmt huet.

**M. le Président.** - Jo.

**M. Jos Scheuer (LSAP).** - Eben, Här President!

**M. le Président.** - Ech wëll lech soen, Här Grethen, ech hat mech elo endlech gewinnt un deen Apparat hei. Elo ass eng ganz nei Installatioun hei. Ech gesinn och praktesch näischt méi hei op mengem Tableau!

**(Hilarité)**

**Une voix.** - Da fäert Der och näischt!

**M. le Président.** - Mir kommen elo zur Diskussioun vum Projet de loi 5217 iwwert d'Informatioun am Ëmweltberäich. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: den Här Oberweis, den Här Gira an den Här Mehlen. Als éischte Riedner huet de Rapporteur d'Wuert, den honorabelen Här Marcel Oberweis.

**M. Roger Negri (LSAP).** - Hei setzt mech och nach op d'Lëscht. Ech sinn et.

**M. le Président.** - Pardon, de Rapporteur ass net den Här Marcel Oberweis, mä den Här Roger Negri.

Här Negri, Dir hutt d'Wuert. An den Här Calmes?

**(Interruption)**

Här Negri, Dir hutt d'Wuert.

### 6. 5217 - Projet de loi concernant l'accès du public à l'information en matière d'environnement

#### Rapport de la Commission de l'Environnement

**M. Roger Negri (LSAP), rapporteur.** - Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, déi Gesetzesprojeten, déi haut de Mëtten nach um Ordre du jour stinn, betreffen allen dräi d'Ëmsetzung vun der Aarhus-Konventioun, déi Lëtzebuerg schonn de 25. Juni 1998 ënnerschriwwen huet, an där mer hei an der Chamber den 13. Juli vun

dësem Joer eis Zoustëmmung ginn hunn.

Ech erënneren drun, dass d'Aarhus-Konventioun dräi grouss Ziler verfolgegt, déi dozou féiere sollen, dass d'Biergerinnen an d'Bierger sech aktiv un der Gestaltung vun der Ëmweltpolitik bedeelegen.

**(Interruption)**

An engem éischte Volet verflachte sech d'Staten, déi dës Konventioun ratifizéiert hunn, hire Bierger en direkten Zougang zur Informatioun am Ëmweltberäich ze ginn a se ze encouragéieren, vun dësem Recht Gebrauch ze maachen. Op dës Manéier hoffen d'Signatairen, d'Bierger fir d'Ëmweltproblemer ze sensibiliséieren an hinne bewosst ze maachen, dass si selwer e wichtige Bäitrag zur Ëmweltpolitik leeschte kënnen.

Am Mëttelpunkt vum zweete Volet vun der Aarhus-Konventioun steet d'Participatioun vun de Bierger wann et ëm wichteg Décisiounen geet, déi d'Ëmwelt betreffen. Bei Projeten, déi en Impakt op d'Ëmwelt hunn, sollen d'Bierger vun Ufank u mat agebonne ginn an net, wéi dat bis elo de Fall war, eréischt um Enn vun der Prozedur.

Den drëtte Volet vun der Aarhus-Konventioun gesäit vir, dass déi bedeelegt Staten den Accès zur Justiz am Ëmweltberäich erliichteeren, esou dass keen dru gehënnert gëtt, säi Recht anzekloen, well d'Prozesskäschen ze héich sinn oder well d'Prozeduren ze laang daueren.

D'Aarhus-Konventioun gouf net nëmme vun deenen eenzelnen EU-Memberlänner, mä och vun der Europäescher Unioun ënnerschriwwen. Op EU-Niveau sinn zwee vun deenen dräi Voleten, déi ech elo grad hei ugeschwat hunn, ëmgesat ginn. Fir deen drëtte Volet iwwert den Accès zur Justiz gëtt am Moment un enger neier Direktiv geschafft.

Zum éischte Volet vun der Aarhus-Konventioun iwwert den Accès zur Informatioun am Ëmweltberäich steet haut als Éischt de Projet de loi 5217 op eiem Ordre du jour an der Chamber. Eigentlech hate mer geplangt, schonn am Juli iwwert dëse Projet de loi ofzestëmmen, zur selwechter Zäit wou mer eis fir d'ratifizéierung vun der Aarhus-Konventioun ausgeschwat hunn. Kuerzfristeg hu sech dunn awer Froe gestallt, déi mir onbedéngt kläre wollten, éier mer der Chamber dëse Rapport virleeën.

De Projet de loi 5217 gouf den 9. Oktober 2003 an der Chamber deponéiert. De 26. Oktober 2004 gouf ech als Rapporteur designéiert. Et huet sech a verschiddene Sitzungen an der Ëmweltkommissioun erausgestallt, dass nach parlamentaresch Amendementer ze maache sinn, déi dann am respektiven Avis complémentaire vum Statsrot vum 5. Juli 2005 analyséiert goufen, a wou mer de Rapport zum Projet de loi den 20. Oktober adoptéiert hunn.

De Gesetzesprojet, deen elo virläit, remplacéiert d'Gesetz vum 10. August 1992. Well d'Gesetz vun 1992 net nëmmen den Accès zur Informatioun, mä zum Deel och den Accès zur Justiz betrëfft, wollte mer an der Ëmweltkommissioun dat aktuell Gesetz bestoe loossen a mat deem neie Gesetz just den Accès zur Informatioun am Ëmweltberäich nei regelen, esou wéi dat an der EU-Direktiv virgesinn ass.

Et huet sech dunn awer erausgestallt, dass dëst net méiglech wier ouni eng Insécurité juridique ze schafen. Als Kompromëss hu mer dunn an der Ëmweltkommissioun festgehal, déi respektiv Recommandatiounen vum Statsrot sengem éischten Avis unzehuelen an déi Dispositiounen aus dem aktuelle Gesetz vun 1992, déi den Accès zur Justiz betreffen, an deem neie Gesetz ze iwwerhuelen. An zwar dëst soulaang bis déi europäesch Direktiv vum drëtte Volet vun der Aarhus-Konventioun iwwer juste-

ment den Accès zur Justiz virläit, a wou dës Direktiv an deem Moment züeg an nationaalt Recht ëmgesat muss ginn.

Här President, de Projet de loi 5217 bréngt fir Lëtzebuerg, wat den Zougang zur Informatioun vun de Bierger am Ëmweltberäich betrëfft, eng nei Approche mat sech. Jidderee kann deemno bei den öffentlichen Dëngschtstellen no Informatiounen froen, ouni e spezifeschen Intérêt nozuweisen. Déi betreffen Administratioun ass da verpflichtet, dës Informatioun esou séier an onkomplizéiert wéi méiglech zur Verfügung ze stellen, ouni dass dem Interesséierten doduerch grouss Käschen entstinn. Natierlech wäerten et ëmmer Informatiounen ginn, déi confidentiel sinn, mä am Prinzip ass am Ëmweltberäich den Zougang zur Informatioun fräi. Ausnahmen dozou sollen et esou wéineg wéi méiglech ginn. Déi mussen dann och ganz kloer justifiéiert ginn.

De Projet, deen hei virläit, gesäit och nei Délaie vir. Déi concernéiert Administratioun muss bannent engem Mount op eng Demande reagéieren, andeem si déi gefroten Informatiounen gëtt oder, wann d'Demande vläicht net prezis genuch formuléiert war, no méi enger genauer Formuléierung vun der Demande freet. Den Délai vun engem Mount kann ëm e weidere Mount verlängert ginn, wann et sech ëm eng ganz komplex Demande handelt, déi eng opwändeg Recherche verlaangt. An deem Fall muss den Demandeur esou séier wéi méiglech iwwert dës Verlängerung informéiert ginn.

Deem virleiede Gesetzesprojet no mussen déi betreffend Verwaltungen awer och aktiv fir d'Diffusioun vun Ëmweltinformatiounen suergen. Dozou gehéieren ënner anerem Basisdokumenter am Beräich vum Ëmweltschutz, Plangen a Programmer aus der Ëmweltpolitik, Rapporten, Impaktstudien an esou weider. Besonnesch géeegegt fir esou eng Diffusioun ass natierlech den Internet. Mä d'Leit mussen och an anerer Form Zougang zu dëser Informatioun hunn. Si solle sech kënnen op der Plaz renseignéieren a Kopie kréien. Eenzel Dokumenter sollen och um Pabeier publizéiert ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll zu dësem Projet de loi och e puer Wuert am Numm vu menger Fraktioun soen: Dëse Gesetzesprojet verännert net nëmmen e puer Prozeduren. Et ass deen éischte Schratt fir d'Aarhus-Konventioun ëmzesetzen, déi hei am Land e Mentalitéitswandel soll ustoussen. Et geet hei net nëmmen ëm den Ëmweltschutz, och wann d'Konventioun sech op dëse Beräich beschränkt. Et geet virun allem drëm, dass eis Verwaltungen sech nach méi no bausse fir d'Bierger opmaachen, fir dass déi Aart a Weis, wéi d'Décisiounen getraff ginn, méi transparent gëtt.

D'Bierger sollen net nëmmen um Pabeier e Recht op Informatioun hunn. Si sollen och encouragéiert ginn, vun dësem Recht Gebrauch ze maachen. Well oft ass et jo esou, dass d'Bierger hir Rechter net voll ausschöpfen, well an der Praxis eng Rei vun Hindernisser bestinn, déi duerfir suergen, dass ee scho muss e ganz seriösen Effort maachen, wann een déi Rechter, déi een am Prinzip huet, tatsächlech notze wëllt.

An der Aarhus-Konventioun ass och d'Iddi vun nach méi biergerfrëndleche Verwaltungen dra verankert. Verwaltungen, déi no bausse kloer signaliséieren, dass se am Dëngscht vun de Bierger stinn. „Mir si fir lech do; mir freeën eis op Ären Interessi; mir äntwerte gär op Är Froen“. Dat ass de Message, dee soll vun enger Verwaltung ausgoen, déi an hirer Approche am Sënn vun der Aarhus-Konventioun schafft.

Et ass dat d'Gefill wëllkomm ze sinn an en USPriechpartner ze hunn, deen een eescht hëlt, dat